

Taktik Kafaya Mandalı

– Bulem hatun · 29 Aralık 2013

Mandal deyipte geçmeyin. O, üstün bir zekanın ihtiyaca binaen icad ettiği basit mekanik düzeneğin ne ciddi kullanım alanları olduğunu bilseydiniz onu basite almazdınız. Elbette mandal, çamaşırıla birlikte anılır. Hele eski devirlerde bilek gücüyle ellerini kaynar sulara haşlama pahasına yıkanan çamaşırların rüzgardan- yelden beklenmedik bir kazaya uğramaması için kullanımı mutlak elzem bir aparat olduğu bilinen bir gerçektir... Belli ki mandal denilen nesne tutturucu ,iliştirici, sabitleyici,ekleyici,bağlayıcı bir işleve sahip. Peki hepsi bu kadar mı? Sacede çamaşırdaki mı kullanılır? Elbette hayır! size anlatıcam: İlk oğlum, büyük bir şehrin yoğun hasta akışı olan bir devlet hastanesinde dünyaya geldiğinde (yaklaşık 25 yıl öncesinden söz ediyorum),onu benimle aynı sedye üstünde ayak ucumda hatta düşmesin diye ayaklarımın arasına yerleştirerek doğum salonundan yukarıdaki odamıza çıkarmışlardı. Eşimin bebeği görmeye gelebilmesi vakit akşam saatleri olduğu ve ziyaret saati olmadığı için(!) epey külfetli bir maddi serencam olmuştu.Yani hastabakıcılar yada görevliler eşimi bana ulaştıracak kapıları o zaman henüz icad edilmemiş olan 'parakart' ile açıyorlardı. Her neyse... Odamda yalnızdım refakatçim yoktu ve herkes gibi bende acemi bir anneydim. Birazdan yan tarafımdaki beşikte bebeğim üşümeye- ağlamaya başladı. Kime naz yapıyım hemşirelerin işi başından aşkın. Bebeği giydirmeme yardım edin desem biliyorum ki giydiremeyeceğin çocuğu neden doğurdun diyecekler bana! O devir öyleydi... Bismillah dedim bir gayret kaktım. Başımın dönmediğinden emin olduktan sonra beşiğe eğildim canım evladımı kucağıma aldım ve yatağıma uzandık. Niyetim onu ısıtmaktı annelik güdüsüyle. Çünkü mevsim kış, aylardan şubat. Babası gelince birlikte giydiririz diye düşünmüştüm. O esnada bebeğimin battaniye gibi sarılı olduğu ameliyathane bezi açıldı ve hayret içerisinde kaldım: Bebeğimin göbek kordonunda tam bir çamaşır mandalı kadar büyük bir mandal takılıydı. Göbek kordonunu onunla tutturmuşlar. Ne biliyim hastanelerin hikmetinden sual olunmaz, zaten bir -kaç gün sonra göbeği kuruyup düşer dediler. Ve ilave ettiler; düşesiye kadar sakın çıkarma bebeğinin göbeği kanar ve hayati tehlike oluşturur! Hasbinallahi ve ni'mel vekiyi. İşte o gün bir mandalın başka nerede kullanılabileceğini ve hayati önem arz eden bir gereç olduğunu ciddiyetle öğrenmiş oldum. Nitekim dedikleri gibi oldu. Bebeğin göbeği iyileşti, kurudu ve düştü. Ama takılan mandal öylesine yapışmış ki kuruyan göbek kordonuna... Çıkarmaya çalışsam olmayacak. bizde bir gelenek vardır, bebeğin düşen göbeğini, çocuk dinine-camisine -cemaatına bağlı olsun diye, caminin ayak basmayan bir yerine bırakırlar! bende oğluşumun düşen göbeğini mandalıyla birlikte bir kağıda sarıp babasına vererek camiye yolladım...Dıştan bir duvar deliğine bırakmış. Mandallı göbek bağı evladımı öylesine bağlamış ki camiye inanmazsınız ibadet etmekten nafilerden okulunu bitirmeye fırsat bulamıyor. Olsun.

Bir şikayetim yok. En azından abuk-sabuk işler peşinde değil ya, günün birinde nasıl olsa okulu da bititirir diyorum. Mandal mevzumun hepsi bu kadar değil tabii...

Aradan yıllar geçti. Bir gün iş yerimden evime dönüyorum. Minibüsteyim. Arka sırada oturuyorum ve orta sırada oturmakta olan bir bayanın kafasına takmış olduğu mandallar dikkatimi çekti! Genç kızın yanında babası olduğunu tahmin ettiğim bir adam da vardı. Bir durakta inecek oldular. Minibüsteki

herkesin gözleri onların, özellikle de genç kızın üzerindeydi. Sanırım hastane veya ruh sağlığı merkezi gibi bir yere gidiyorlardı. Gülmemek için kendini zor tutuanlar vardı. Adam sert talimatlarla; kalk -yürü- basamağa bas-in diyerek kızı yönetiyordu ve elinden de sımsıkı tutuyordu. Genç kız hakkında düşünülenleri hissetmişçesine son basamağı inerken başını geri çevirip minibüsün içine öyle sert bir bakış fırlattı ki hepimiz ne demek istediğini anladık(!) Ayağa değmedik taş başa gelmedik iş olmaz.. Belli ki zavallının hayatında akla keder getirecek olaylar cereyan etmiş... Tabii ki ben mandala takılı kaldım! Zaten otururken de dikkatimi çekmişti ve biraz da mesleğimin verdiği önseziyle akıl sağlığı ile ilgili problemleri olduğunu tahmin etmiştim. Başında 'yarım baş' bağlanmış bir başörtüsü de vardı ve mandalın ikisi bu örtüye bir diğeri ise perçemine yani kakhülüne tutuşturulmuştu. Beni bir merak sardı. Mandalın hayati önemini oğlumun doğumunda öğrenmiştim ama bu farklı bir durumdu. Bu mandallar toka niyetine takılmış değildi çünkü genç kızın başında tokalar da vardı. Neredeyse 'yok' yok denecek kadar takıp takıştırılmıştı...Ve ailesi de onun bu şekil sokağa çıkmasına müdahale etme gücüne sahip değillerdi. Demek ki kafasını mandalla tutuşturmayı çok önemsiyordu. Düşündüm taşındım ve anladım ki bu kızcağız akılı uçup gitmesin diye kafasını mandallamış olabilirdi. Aradan yıllar geçti. Dünya o kadar değişti ki akla hafsalaya sığmayan olaylar fikirler beyinlerde fırtınalar gibi esiyor. Ruhi bunalımlar cinnetler cinayetler had safhaya ulaştı. Aklımıza- kendimize mukayyet olabilmek için hepimizin birer mandala ihtiyacı var! Çünkü son moda bilinçaltı telkin veya hipnozlarda bu tür doneler epeyce kullanılıyor. 'Beni rahatsız eden düşünceleri zihnimden çıkarıyorum olumluları yerleştiriyorum vs.' Cümleten taktık kafaya mandalı!...

Bir merakım daha var. Akıl hastalığının sembolü olarak neden kafaya huni takmak öğretildi bize? Bunu da çözdüm ama bir sonraki yazımda anlatayım.

Biraz merak ededurun... Sevgi ve saygılarımla.. Sürçü lisan ettiysem engin gönüllerinizin affına sığınırım. Büyükler affetmese küçükler affetmeyi nereden öğrenir?...Değil mi yani?...